



Vážka jasnoskvrnná. Foto Pavla Tájková.

Vážky ve Slavkovském lese

Pavla Tájková

Vážky jsou velmi zajímavou skupinou hmyzu, která zde létá již od prvohor. Jelikož se jejich larvy vyvíjejí ve vodě, jsou citlivými bioindikátory její kvality a mají velmi podobné nároky na prostředí jako obojživelníci. Ačkoliv jsou dospělci často velmi atraktivně zbarveni a jsou oblíbenou skupinou fotografů, jejich svět bažin a zarostlých mokřadů ve Slavkovském lese zůstal dlouhou dobu stranou pozornosti. O to zajímavější bylo postupné objevování místní rozmanitosti vážek od roku 2010. Nyní máme již poměrně kvalitní přehled o výskytu vážek ve Slavkovském lese. Víme, jaké lokality jsou nejcennější, a snažíme se je chránit. Nelehkým úkolem je, stejně jako pro ochranu dalších vodních živočichů a rostlin, zabránit příliš intenzivnímu chovu ryb alespoň na nejcennějších rybnících. V opuštěných tůních a mokřadech je zase problémem zaměňování a vysychání. K radosti vážek se proto na vhodných místech obnovují nebo vytvářejí tůně nově.

Úkázkou mokřadního ráje vážek je například nedávno vyhlášená přírodní památka Velikonoční rybník. V lesích ukrytý rybník připomíná více bažinu s bohatým porostem ostřic než rybník. Lokalita přesně vyhovuje vzácné vážce jasnoskvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*), která zde tvoří početnou populaci. Největší vzácností Slavkovského lesa je však vážka

běloústá (*Leucorrhinia albifrons*), kterou můžeme pozorovat u křišťálově čistých Komářích rybníků v přírodní památce Na Vážkách u Krásna.

Na rozdíl od intenzivněji obhospodařované krajiny mimo chráněné krajinné oblasti se však ve Slavkovském lese stále nachází mnoho rybníků i mimo rezervace, které díky šetrné péči osvětlených hospodářů umožňují rozvoj mělkých osluněných litorálů, a tím i život vzácnějších druhů vážek – jak už výše zmíněné vážky jasnoskvrnné, tak šidélka kopovitého (*Coenagrion hastulatum*), šidla sitinového (*Aeshna juncea*), šidla rákosního (*Aeshna affinis*) nebo vážky žlutavé (*Sympetrum flaveolum*).

Na čistých potocích se prohání páskovci kroužkovaní (*Cordulegaster boltonii*), vážky s tygřím vzorem. Na vážky ale můžeme vyrazit i na Ohři, jednu z nejkrásnějších řek v ČR, která se pyšní výskytem výjimečné klínatky rohaté (*Ophiogomphus cecilia*).

Vzácné vážky najdeme také na rašeliníštích. Jsou to specializované a v rámci ČR vzácné druhy, jejichž larvy snášejí kyselý rašelinný vodní prostředí a při vyschnutí jim k přežití stačí vlhký rašeliník. Jejich názvy vystihují poeticky jak vzhled, tak stanovištní nároky: lesklíce horská (*Somatochlora alpestris*) a lesklíce severská (*S. arctica*). ■